

Sopimus kiintiöpakolaisten kuntaan ohjaamisesta ja kotoutumisen edistämisestä / Avtal om anvisning av kvotflyktingar till kommunen och främjandet av integrationen

Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen 01.12.2025 § 390

1168/04.03.00/2025

Valmistelija / Beredare: Työllisyyspäällikkö / Sysselsättningschef Henna Piilo, henna.piilo(at)sipoo.fi, Maahanmuuttokoordinaattori / Invandrarkoordinator Karin Blomqvist, karin.blomqvist(at)sipoo.fi, ja/och Hallintopäällikkö / Förvaltningschef Aleks Heikkilä, aleksi.heikkila(at)sipoo.fi

Suomen valtio ottaa vuosittain vastaan kansainvälistä suojelua saavia kiintiöpakolaisia. Maan hallituksen hallitusohjelman linjausten mukaisesti Suomeen vastaanotetaan vuosien 2026–2027 aikana vuosittain 500 kiintiöpakolaista, joista Uudellemaalle sijoitetaan laskennallisesti 170 henkilöä.

Suomeen saapuvat kiintiöpakolaiset sijoitetaan Suomessa sellaisiin kuntiin, joilla on voimassa oleva sopimus kiintiöpakolaisten vastaanottamisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa. Uudellamaan alueelle saapuvia kiintiöpakolaisia ohjataan vuosina 2026–2027 sellaisiin kaksikielisiin kuntiin, joiden kanssa Uudenmaan ELY-keskuksella on voimassa sopimukset pakolaisten vastaanotosta. Näitä kuntia ovat Kauniainen, Loviisa, Porvoo, Raasepori, Sipoo ja Siuntio.

Uudenmaan ELY-keskus sopii kuntien kanssa kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden vastaanotosta. Sipoon kunta on vastaanottanut vuosittain 10–15 kansainvälistä suojelua saavaa kiintiöpakolaista jo yli kymmenen vuoden ajan.

Sipoon kunnan ja Uudenmaan ELY-keskuksen vuonna 2019 solmima sopimus kiintiöpakolaisten vastaanotosta on nyt uusittavana. Taustalla on muun muassa vanhan eli vuodelta 2010 olleen kotoutumisen edistämisestä annetun lain kumoaminen ja korvaaminen uudella, vuonna 2023 säädetyllä kotoutumisen edistämisestä annetulla lailla (681/2023), joka on voimassa 1.1.2025 lukien. Aiemman sopimuksen laatimisen jälkeen on myös toteutettu valtakunnallinen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus 1.1.2023 lukien sekä työllisyys- ja elinkeinopalveluita koskeva TE24-uudistus 1.1.2025 lukien.

Nyt uusittavaan sopimukseen esitetään vastaanotettavien kiintiöpakolaisten määrän pysyvän samana, 10–15 vastaanotettavaa henkilöä vuosittain.

Uudessa kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa on huomioitu muuttunut vastuunjako työllisyysalueiden, kuntien ja hyvinvointialueiden välillä. Lainmuutosten myötä kotoutumisajat ovat lyhentyneet vuodella, kunnille on osoitettu uusia velvollisuuksia ja tehtäviä, lisäksi kunnille ja hyvinvointialueille maksettavat korvaukset kotouttamistyöstä ovat muuttuneet. ELY-keskukset puolestaan muuttuvat 1.1.2026 lukien elinvoimakeskuksiksi, joka on myös huomioitu uudessa sopimuksessa.

Tilapäistä suojelua saavista, kansainvälisen suojelun kiintiöpakolaisista tai turvapaikan saaneista maksetaan kunnille ja hyvinvointialueille kotouttamiskorvauksia. Kotouttamiskorvausten kunnille maksamisen perusteena on voimassaoleva sopimus ELY-keskuksen kanssa. Kotouttamiskorvauksia ei makseta kunnille ilman voimassaolevaa sopimusta.

Uuden kotoutumisen edistämisestä annetun lain 59–61 §:n ja 64 §:n mukaisesti kunnalle korvataan kotoutumisajalla olevista asukkaista vuosittain 2 052–9 793 euroa/henkilö, riippuen henkilön iästä ja kotoutumisen vaiheesta. Sipoon kunnassa oli 1.11.2025 yhteensä 122 kotoutumisajalla olevaa henkilöä.

Sipoon kunta on kuullut kotoutumisen edistämisestä annetun lain 42 §:n mukaisesti Itä-Uudenmaan hyvinvointialuetta kunnan ja ELY-keskuksen välisestä sopimuksesta ennen sopimuksen laatimista. Hyvinvointialue puoltaa sopimuksen uusimista tässä pykälässä tarkoitetulla tavalla.

Kunnassa kotoutumisen edistämistyötä tekee kaksi toistaiseksi voimassa olevassa virkasuhteessa olevaa viranhaltijaa ja lisäksi kaksi määräaikaista työntekijää, joiden määräaikaaisuudet päättyvät vuoden 2026 aikana.

Esittelijä / Föredragande Kunnanjohtaja / Kommundirektör Grannas Mikael

Ehdotus / Förslag

Kunnanhallitus päättää uusia Sipoon kunnan ja Uudenmaan ELY-keskuksen välisen sopimuksen kiintiöpakolaisten vastaanottamisesta kuntaan ja kotoutumisen edistämisestä kunnassa.

Pykälä tarkastetaan välittömästi.

Kommunstyrelsen beslutar att förnya avtalet mellan Sibbo kommun och NTM-centralen i Nyland om mottagandet av kvotflyktingar och främjandet av integrationen i kommunen.

Paragrafen justeras omedelbart.

Käsittely / Behandling

Työllisyyspäällikkö Henna Piilo selosti asiaa kokouksessa.

Sysselsättningschef Henna Piilo redogjorde för ärendet vid sammanträdet.

Esa Kantee teki seuraavan vastaehdotuksen: "Kunta ei uusi sopimusta kiintiöpakolaisten vastaanottamisesta. Tässä taloudellisessa tilanteessa, jossa kunta joutuu tekemään säästöjä ja korottamaan veroprosenttia, ei kunta voi ottaa vastaan uusia kiintiöpakolaisia. Kunnan on ensisijassa pidettävä huolta omista kuntalaisista ja käytettävä kuntaan tulevat rahat omien kuntalaisten eduksi. Tilanteessa jossa jopa alakoululaisten fluoritableteista tai koulukyydeistä joudutaan tinkimään, tai keskustellaan jopa kirjekuorien Sipoo-logon poistamisesta kunnan kirjekuorista, ei kunta voi vastaanottaa yhtään pakolaista."

Vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Esa Kantee gjorde följande motförslag: "Kommunen kommer inte förnya avtalet om att ta emot kvotflyktingar. I den nuvarande ekonomiska situationen där kommunen tvingas spara och höja skattesatsen kan den inte ta emot nya kvotflyktingar. Kommunen måste först och främst ta hand om sina egna invånare och använda de pengar den får till deras bästa. I en situation där till och med fluortabletter för grundskolebarn och skolskjutsar måste skäras ned, eller diskuteras även att ta bort Sibbo-logotypen från kommunens kuvert, kan kommunen ta emot inga flyktingar."

Motförslaget understöddes inte, varvid det förföll.

Päätös / Beslut

Kunnanhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Esa Kantee ilmoitti eriävän mielipiteen.

Pykälä tarkastettiin välittömästi.

Kommunstyrelsen godkände föredragandens förslag.

Esa Kantee anmälde avvikande mening.

Paragrafen justerades omedelbart.

Liitteet / Bilagor

Liite Bilaga 1 - Sipoo sopimus kuntaanosoitamisesta 2025